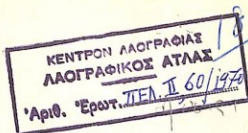

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

A'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

10-30/12/1969.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) Ἀετῆριον...
(παλαιότερον ὄνομα: Βρύγι. κον.), Ἐπαρχίας Ἐπιδαύρου Λιμνηρᾶς
Νομοῦ Λακωνίας...
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Ἑρμανουὴλ
Σκουτῆρος... ἐπάγγελμα Διδάσκαλος...
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Ἀετῆριον - Λακωνίας...
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. Πέντε (5)...
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Ἑρμανουὴλ Σκουτῆρος

ἡλικία... 81... γραμματικαὶ γνώσεις τελειώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ
Λακωνίας... Ἀετῆριον - Σκοτίας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Γιὰ ἐμπορὰ εἰς περιοχὰς Καμάρες,
Ἀμνέλια, Γιὰ βοσκὸτάσια, Καναβάδες καὶ Μετῆδες.
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; Ὑπῆρχον χωρισταί.
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητες· δ) εἰς μόνας κλπ. ....
ἦσαν ἰδιοκτησίαι τῶν χωρικῶν.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; Ὁ πατὴρ διανέμει τὴν περιουσίαν
τῶν καὶ τὰ παιδιά του ἀμέσως μετὰ τὸν γάμον τῶν

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Οἱ καὶ τὰ καὶ ἀσχολοῦνται καὶ εἰς τὴν γεωργίαν καὶ εἰς τὴν κτηνοτροφίαν*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ἀσχολοῦνται καὶ εἰς τὴν γεωργίαν*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους· ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....
Βοιωτικῶν καὶ ἐν ὑπαρχοῦν εἰς τὸ χωριό

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοί ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; .....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα ;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραχητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι· ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον· ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; *Ἐργάτες γυναῖκες καὶ ἄνδρες δι' ἐποχὰς ἐργασίας ἀμοιβάμενοι εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Οὐδέποτε ἐχρησιμοποιήθηκαν δοῦλοι ἢ δοῦλαι*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; ..... *Δεν ἐφεύχον ἀπὸ τοῦ χωριοῦ*
Ἐπὶ τὸν τόπον ἐργασίας

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

- δ'. 1) Πώς ελιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

?Ελιπαίνοντο... καὶ... λιπαίνονταν... με... ζωϊκὴν κόπρον... (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.) καὶ... με... τὸ... μαζιμο... κλπ... μαλαμῖας...

- 2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ?Απὸ... τοῦ... ἐτους... 1950...

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ?Ὁ ἐφερένιος ἀλέτρι. ἔχρησιμοποιεῖτο ἀπὸ τοῦ 1910-15. Αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀρξάμενον

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκευάζετο τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ?ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ κατεσκευάζετο καὶ ἀπὸ τοῦ μονόφτερου καὶ ἀπὸ τοῦ δίφτερου. Κατεσκευάζοντο ἀπὸ τοῦ σιδηροῦν...

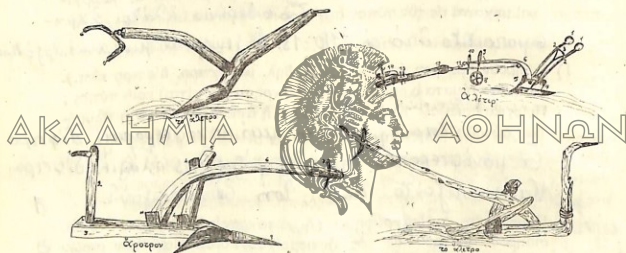
Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Κουντῶρα... 4. Χερσὶν 7. ~~πρόδ.~~ 10...
2. Σταβὰρι... 5. ὄχι... 8...
3. Γετὲρ... 6. κλειδί... 9...

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ?Ὁ 1946. ἦρθε τὸ πρῶτο τρακτέρ
3) Μηχανὴ θερισμοῦ... 1963...

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....
- 5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ ..... 1933 .....
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *ἐκ κατεσκευασμένων οὖν ἰσχυρῶν ἀπὸ ξύλου μερατιαῶν ἢ ἀφ' ὀλίας ἔχρησιμοποίησαν ξυλοφάις, θυεπάρν, καὶ πλάκην ἡλ. τὴν μαλασμένην τοῦ ξυλίνου ἄρότρον...*
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρον εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>χερσὶν</i>	6. <i>μυλιδι</i>	11. ....
2. <i>κουντερά</i>	7. <i>ἐπιδι</i>	12. ....
3. <i>λαβάρ</i>	8.	13. ....
4. <i>ὡνι</i>	9.	14. ....
5. <i>ὄνο. φτερά</i>	10.	15. ....

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Τὸ ξυλινὸν ἀρότριον τοῦ ὅρου ὑνί... ἐχρησίσθη
ποιεῖτο διὰ τὸ ὄργωμα... ὅλων... τῶν...
εἰδῶν... τῶν... χωραφῶν...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ἦταν... ὡς...

καὶ ποῖον τὸ...

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ἦταν... καὶ...

χειρὶς

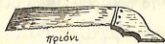

κεντράρι

ξύλινη καὶ σιδερένια.

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

Πριόνι, φρενό... σκεπάρνι, ἀρίδι, ξυλοφαῖ
καὶ... ἀρνάρι...

πριόνι

ἀρίδα

ρινὴ ἢ ξυλοφαῖ (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐκρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἥμιονος, ὄνος. *Βόδια... καὶ... ἄλλα...*

β) Ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν ; ... *Καὶ... δύο... καὶ... ἓνα...*

9) Διὰ τὸ ζεугάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Ἦταν... ἀναγκαῖος... ὁ... ζυγός...

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύγες, πιζεύ-
λια κλπ.). ... *λουριά, καὶ λουρία, ζεύγες...*

πανωθενία, οὐκονία, τοὺς ζυγούς, ματεβουζαν, εἰς ἡδίοι, αἰ ἀφράτες, ἢ τὰ πρὸ πολλὰ ἐξαρτήματα αὐτοῦ...

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. ....

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε
αὐτόν). ... *κουλλούρι, 2 αὐτὰ δένονται τὸ
ἀλλήτρι... διὰ τὸ ὄργωμα...*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *Ἀνεκαθεν...*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *Φαροῦ,
ὁ δὲ ἄλλο... πρὸ χαλινῶ καὶ μελῶ... κιν...*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.

Παραφάρμα... Μπα... βαρύν... ἔξ... ποῖ... εἰάν... κί...
 δυὰ... φάν... ἐκ... Παραφάρμα... ὁ... ποῖ... πᾶν... κί...
 φάν... αἰ... ἀνέ... καί... ἔ... ἀπὸ... παρα... μί...

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας ὥργωνε ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ἄλλος ὁ δούλος ἐκ τῶν ὀνόματι τῶν ἑλλήνων ὥργωναν αἱ γυναῖκες.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ὅ... ἔ... δ... ἀπὸ... τοῦ...
 προδίδεται τὸ ἀλῆτρι καὶ εἶναι ἑ... ὥργωμαι.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον...
 ὅ... ὥργωμαι καὶ εἰς τὸ ξύλινον ἀλῆτρι.

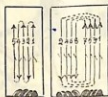
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
 ὅ... κατευθύνει με σχοινί, ποῦ... εἶναι... δεμένο
 εἰς... τὰ κέρατα τῶν... ζῶων.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγμέναις αὐλακίαις ὥστε... εἰς... σχεδιάγραμμα(α).....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος, σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριάς, νταπίες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ;

Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα γίνεται εἰς λωρίδας.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ; Ἡ μία λωρίδα ἀπὸ τῆς ἄλλης ἐχωρίζετο μετὰ αὐλακίαν.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιεῖται ἄροτρον ; Ἡ σπορά γίνεται μετὰ σκαπάνης ἀπὸ τῆς σπορίας.

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ὁ ὀργώματος εἶναι καλὸν ἀπὸ τοῦτο διότι τὰ ὄργματα εἶναι καλὰ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
 ἢ ἄλλων. Στὶς ὄχμης καλλιέργειες καὶ βαθύς ὄργωμα
καὶ ἐπὶς πρῶτης καὶ βαθύ ὄργωμα...

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Γίνονται ἓνα ἢ καὶ δύο ὀργώματα πρὸ τῆς σποράς. Τὸ διβόλισμα γίνεται πρὸ τῆς ὄχμης καλλιέργειας.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαρτήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Γίνεται ἓνα ὄργωμα εἰς τὰ ἀρκετὰ εὐαρχίματα συνήθως καὶ εἰς τὰ εὐαρχα.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν αὐτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Ὅταν χρόνος ἀφρανάπανος, αὐτὸν ἀρκετὸς.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Γίνεται ἓνα ἢ καὶ δύο ὀργώματα.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; Ὁ σπόρος τοποθε-

τεῖται ἐν σακκούλᾳ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ διαδισκορπίζεται.

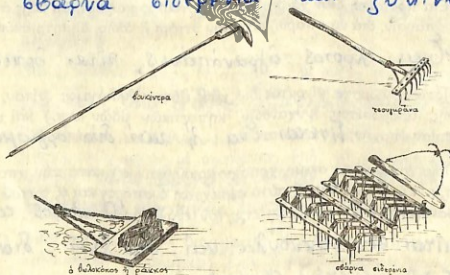
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Στὸ ἄγρο. τοῦ βουκέντρου ὑπάρχει βιδυρὰ ράβδος ἢ λεβομένη ἡ ζυλιν καὶ μετὰ αὐτὴν ἐμοδάριζαν καὶ ἀλιέτρι... ἀπὸ... τὰ... λώματα καὶ... τὰ... χορτάρια.*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Μετὰ... τὸ ὄργωμα... γίνεται... τὰ... εὐαργισμα...*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Στὸ μέρος τοῦ χωραφιοῦ ποῦ δὲν ὀργώνεται, ἐκτίθεται μετὰ τὴν ἀλίσαν, τσάπα, τελευτήριον εὐαργισμα βιδυρὴν καὶ ζυλιν.

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) διὰ τὰ
 κυρία εργαλεία τῶν κήπων χρησιμοποιοῦται ἡ... τρύπα
 τὸ ζινάρι, τὸ βτεροζινάρι καὶ ὁ... μαβρεῖς
 ὡς... καὶ... εἰς... τὰ... ἐκτελεζομένα...

6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὀργωма
 καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν
 Πρόσωπα... ὡς οἰκογενεῖας του ἢ ἄλλος... πού λέγεται
 βοηθός... Σπέρχουν... ἢ... μουβαλαῦν... τὸ... ἐπὶ...

7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
 ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
 εἶδους... οἱ... λαβρὲς καὶ... τὰ... ἀπομαλὰ κατὰ
 ἑκάστην προσηφονεμένη χρονίαν ἦσαν... εὐταρίαι... ὡς
 τὰ... καὶ... καλλιέργεια γίνεται... ὡς καὶ... ἐπὶ... εὐμετερίαι.

8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
 ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ... τὰ χωράφια... πού
 δὲν εἶναι... ἡ... κα...

9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
 λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
 καὶ ἄλλως. Οἱ... πατατες... ἐφυτεύοντο καὶ... εὐμετερία
 φυτεύονται... μετὰ... εἰς... αὐλάκια...

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
 (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ἔθερίζον. με δρεπάνι-
 νι. ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἔθερίζον καὶ ἐπληρύνοντο... εἰς εἶδος ἦτο πολὺ ὑψαῖα ἢ ἐπὶ-
 γὰ τοῦ θερισμοῦ.....

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. Πάντα ἔθε-
 ρίζον με ὀδοντωτά δρεπάνια, ὡς εὖς φωτογραφίας.
 Με τέτοια θερίζον καὶ γύμναζαν ὅπου... δὲν..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
 ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Με καὶ 66.Ες
 ὡς νῦν φωτογραφίας ἢ με δρεπάνια.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). Ἡ λεπίς
 τοῦ δρεπανιοῦ ἦτο καὶ εἰναι ὀδοντωτὴ, ὡς..
 μάκας... εἶναι ὁκαλὴ.....
- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (Σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ἦτο...
 ματασκευασμένη ἀπὸ ξύλου ἢ ἦταν μονοκό-
 ματο με βιδιόρια γερὰνδι.....

- 5) Ποιός κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *οἱ ματεμενιστοὶ οἱ εἰδικονομοὶ... καὶ... τοὺς ποντοῦσαν... οὐλοῦσαν... ἀφροῦσαν...*
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσέως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ἄλλοτε... ζερίωντο... καὶ... χεῖρα... ἐν... ρόβῃ... καὶ... ταῖς... παρτά... πού... εἶχαν... ἀπατῶ... καὶ... ἕναναν... δεκάτια... γιὰ... τροφή... τῶν... ζῶων...*

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἑθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὃ σίτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ἔδε-ρι-ζον-το. καὶ. εὐφρα-νε-ρι-ζον-ται... με-τὰ. τὸ. δρεπάνι... 4.0. ὥς... 50. πόδας... ἀπὸ... τὰ. ἔδαφος.*
- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμειναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἔχον. ἰδιαιτέραν. ἀντοχήν. καὶ. μένουσιν. με-τὰ. τῇ. καυκαμιά. καὶ. ἄλλα. κερμένα.*
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστάς ἀλλὰ πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Οἱ. ἴδιοι. οἱ. θερίζται. τοποθετοῦν. τὰ. χερόβολα. ἐπὶ. τοῦ. ἐδάφους... Λίγονται. Πικάρια. καὶ. δέτονται. με-τὰ. καυκαμιά. ἢ. τοποθετοῦνται... αὐτὰ, ἄλλα.*
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διχσταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *τοποθετοῦνται... ἕνα. ἕνα... χωριστά. καὶ. τὰ. δράγματα. ἔχον. τὴν. ἴδια... κατεύθυνσιν. Πολλὰς. φορές. δέτονται. ἀπὸ. τὰ. καὶ... διασταυρῶνται.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. Λέγονται ἀγκαλιές καὶ λέγονται.....
Λιμάρια.....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον Παλαιότερα. ἤρχον-
το θεριστὲς ἀπὸ τὴν Ἀρκαδίαν καὶ τὴν.....
Μάννη, ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Σήμερα... ὅσοι
θερίζουν... εἶναι ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ χωρία..

2) Πὼς ἡμέιβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) ἡμέιβοντα με... ἀπο-
κοπὴν 10% καὶ... φαγητό... ἡ ἄλλοι ἐπλη-
ρωναν... ἡμερομίσθια εἰς... εἶδος... ἀπὸ
15-20... μὲτα... εἰς... με φαγητό...

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; Ὅσοι θερίζαν
δεν χρησιμοποιοῦσαν... τίποτα... Μόνον...
αὐτοὺς... καὶ... μάγκη... μετὰ τὰ λιμάρια.
ἔβαζε... ἐπὶ χεῖρα... του... ὑφαντικὰ... γιὰ...
νὰ μὴ τὸν... τῶν... αἱ... καλαμιές καὶ
ἐπὶ τὸν... ἔβαζε ἓνα... πορτάκι... δερμα
γιὰ νὰ μὴ τοῦ... πρὶν... τὸ πανταλόνι
τὸ δευτερευόντως... τὸ ἔβαζε... γιὰ
νὰ δέσῃ τὸ δερμάτι.

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. *Εἰς δεμάτια δέονται καὶ τὸ λεγόμενον δεματικόν. Αὐτὸ εἶναι μαλαμιές ἀπὸ τοῦ ἴδιου καὶ σιταρι. καὶ ἔβλανε ὅμως ἀπὸ τοῦ ρίζα καὶ καὶ εἶναι καμπύλη. Πῦρκε εἰδικὸς πρὸς τοῦτο ἐργάσιον, καὶ οὐκ ἔστιν ἡ δέσιμος τῶν δεματιῶν. Αὐτὸς ὀνομάζεται κλαβλατζής καὶ παίρνει μόνος τὸν ἀπὸ κατωῦς τὴν ἀφθάλμιον καὶ τὴν ματαβουὴν τῶν δεματιῶν.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; *Τὰ δεμάτια ἀφήνοντο ἐπὶ μέρος καὶ ἐδένοντο, σκεπόμενα ὄρδια. Μετὰ δὲ τὰ κωνβαλάβε δὲ κωνβαλάβηκας ἐπὶ μέρος καὶ δὲ ὁ λωρίζοντο πλέον.*

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Ὁ... φύτεμα... τῶν... πατακας... γίνεται τὸν... Φεβρουάριο... γι' αὐτὰ... μια... πρὸς... φασκίνα... μέ... τὸ... ἀλῆτρι... ἢ... μέ... τὸ... τσαπὶ...*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. *Ὁ... βγάλισμο... τῶν... πατακας... γίνεται... μέ... τὸν... βιαπάνη... καὶ... πατὲρ... τὸ... ἀλῆτρι... ἢ... βιαπάνη... ἔχει... ἐκτὶμα... μακρότερον... καὶ... λῆφει... ζυγὰρι...*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, ρίκον); Ἐσὺν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Ἐξέρχον... καὶ... ἐξέρχον... τὰ... ζῶα... τὸν... χειμῶνα... μέ... κανὶ... (σανόν, τριφύλλι, βίνο, κουνιά)... ἔδειρνε... ὡς... καὶ... διμητριάκα... καὶ... ἔδειρνε... ἔδειρνε... δὲ... μαζὰ... δικάτια... μέ... τὸν... ἀχειρῶνα... (μαζὰ... εἰς...)*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *Ὁ... κανὶ... ἔδειρνε... μέ... δριάνη... ἢ... μέ... ζήντρα... μέ... μηχανή... λιαζόταν... καὶ... μέ... δριάνη... δικάτια... (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας)...*
Μαζεύονταν... εἰς... ἀποθήκη... ἔτσι... γιὰ... ζορὴ... αὐτὸν... ζῶον... μαζὰ... τὸν... χειμῶνα...

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) τὸ πόρεο παύσανται καὶ ἔμεινεν ἐν
χωράφι... ἢ... λίαν... Μετὰ τὸ μαζεύειν... μετὰ
δεξιάνην καὶ τὸ ἔπειναν... πρὸς... ἢ
δὴ... ἔτι.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματίων πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο
πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. *τὰ δεμά-
τια μετεφέροντο ἐν ἀλὼνι καὶ ἐφίχοντο... δα-
μυνεῖν... οἱ δεμῶνιες ἦσαν... ὁκαμίνες... με-
τέχον.*

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν
δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμνοστάσι, θεμνωιά,
θεμνωιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν
ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; *τὸ μέρος
ἐκεῖνο λέγεται θεμνοστάσι ἢ ἀπλῶς ἀλὼνι.*

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνι-
σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; *Στά... τόπος... ὑπῆρχε
πάντα... τὸ ἀλὼνι... ὡς... ἡ τοποθεσία...
λέγεται... ἀλὼνι... ὡς... ἀλὼνι... χωρίζον...
τὸ... ἀπὸ... τὸ ἄχυρον.*

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ
συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
ποίαν θέσιν; *τὸ ἀλὼνι... ὑπῆρχε... ἐν...
τοῦ χωρίου... τὸ μέρος... ἦσαν... ἐπίπεδο...
καὶ... εἶχε... μεγάλο... ἀλὼνι.*

Υπάρχει βλ. μέν. τῶν ἀδελφῶν. ἕνας ἐκείνους πού
ἀφ' ὧν. ὁμιλῶν. Ὑπάρχει μὲν αὖ. μουλοῦρ. εἰς
πέντα πού. ἡρῶν. ἡρῶ. εἰς. ὁμιλῶ. μαι... ἐκ τῆ
ἐστίνοντο τὰ ὁλοφα. Ὑπῆσαν τὰ ὁλοφα,

ἵππος καὶ ἐπὶ
 κούρου ἐπὶ
 ἐὺλο ἀνὰ ἔρ
 καὶ ἄλοφα δὴ
 ἐπὶ ἵππου

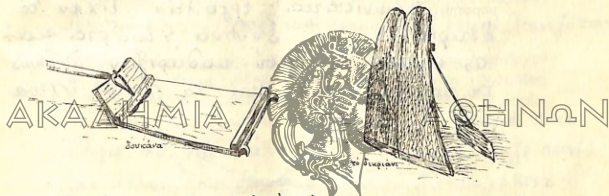
- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦν εξαρτῶνται σχοινία, ὥς εἰς τὸ ἐνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα... 65

αλκάλια φινόταν με αλάφα. Τα αλάφα
ήταν ανάλογα με το πλάτος των δακτύων.
Τα αλάφα ήταν από 2-4 μέχρι
10-12 στο μέγεθος αλκάλια.

- 20 —

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα) *ἑὰ ἄλωνα*
ἔδινον το. με. δουρεῖς μαδέν. εἰν. εἰν. καὶ..
ἔ. το. διν. ἐμπερδύν. το. ? ἔ. ρκονταν. ἴ. η. ρες
ἴ. η. ρω. εἰν. το. ἑ. εἰν. ἑ. εἰν. το. ..

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; .....

ἑὰ. κόνο. μας. διν. ἀπαντᾷ. το. αἰ. το. ρος
ἑ. ρος. ... ἑ. αἰ. το. ρος. ...

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; *ἴσ. πρωί.*

*ἀρχίζει τὸ ἀλωνισμὸς μὲ τὴν ἀνατολὴν...
ἡ ὥρ. κυριότερα... εἶπε... ἰσοστα... ἴσ. θράδιν
σταματῶσαν... μὲ... τὸν... ἐπεριπνέ... καὶ...
ἀμέως... πύσαν... τὰ... ἔλθοι... ἴσ. ...
ἴσ. ...*

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *ἡ ἀλωνιστικὰ... ἐργαλεῖα... εἶχαν... τὸ
δουκράνι... καὶ... ξύλινον... ἐλκόμενον... καὶ...
τὸ... βαρύνον... πᾶν... ἀμέως...
τὸ... πᾶν... καὶ... τὸ... ἔλθοι... ἴσ. ...*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

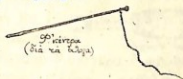
ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ; *Ὁ... γεωργός... περὶ... γύρω... ἀπὸ... τὸ
ἀλώνι... καὶ... μὲ... τὸ... δουκράνι... ρίπτει... τὰ
παρεμεριζμένα... ἐλάττω... ὅτι... ἀλώνι, καὶ... παρὰ...*

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχέδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). *ἡ... ἀλωνόβερρα... πᾶν... λεγόμενα... βίττω... ἐπὶ...
ἀπὸ... ξύλου... 1 1/2... μέτρο... πᾶν... καὶ... πᾶν...
δουρὶ... δέμετο... ἐπὶ... ἀπὸ... τὸ... ξύλου, πᾶν...
γύρω... ἐπὶ... 2... μέτρα.*

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν *ἑὰ ἀπλώματα φέρονται. ματὶ θερές ἀνάλοφα με καὶ δεμάτια τῶν καθεὸς καὶ μέχρι 12 θερές. Μπορεῖσαν νὰ... εἶναι... ἐπὶ ἀλῶνι καὶ δεμάτια.*

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνησθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα) *Λεγόταν. μεϊχτό (ἄχυρο καὶ μαρπόςματι). Μετὰ λιχνηθόταν.*

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. πομπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνασταῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν. *Οποῖος ἔχε ἀλοφα... ἀλῶνιζε καὶ δικὰ του καὶ ἀλῶνιζε καὶ τῶν ἄλλων, δυν. δὲν ἔχεν ἀλοφα. Πληρωνέσαν με μαρπὸ. Λεγόταν βαλμάδες. Ἀντὸς... ἀνελάμβανε καὶ τὸν ἀλῶνισμόν... καὶ ἄλλων.*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα). *Με χοντρό ξύλο κτυποῦσαν τὰ εἰσάχνα. Ἀντὸς φρόταν... εἰς ὑαίνεις... περιητῆεις...*

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; ..... *Λεγόταν κόπανος. Μπρατά ἦταν πλατὺς καὶ πίτυς... καθεὸς... παρακινναμένος... ἀπὸ ξύλο ἀφριλιγ.*

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.) *ἴσαι. ἐπὶ. ἀλὺνι. ἀλλὰ. ἐννύχθως.*
ἐλὶν. αὐλῇ. Ἰ. γὰρ. τὸν. κοπάνισμα. εἰς. καυτε, ρεβύδια,
πονκιά, φαρόδια καὶ ἄλλα.

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο κοπανιστὸν διὰ τὸ καθεύεμα
 μικροῦ ἀεροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
 Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν; *ῥά. ἴδια. καὶ. πρόσωπα. τῆς. οἰκογενείας.*
ἢ. καὶ. συγγενεῖς. ἢ. ἴσαν. ποτὶς. μαρπός. ἐργάτες.
αὐτὸν. ἢ. μετὰ. το. οἱ. μετὰ. το. παραγωγοί. ἔβα-
λαν. πο. λητοῦς. ἐργάτες. ....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μά-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐθιμον τοῦτο. *Ὁ κυρὸς ἦταν*
καυφόμετος. καὶ... λείπονταν λειψὸν... ἔαυτον...
καρφώναν... καὶ φωαίρι... ἀνέπεδα...
Ἀνὰ... φινόνταν... φινὸν... φούρι...

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... *Ὁ ἀνέμισμα...*
φινόνταν καὶ φωαίρι... ὁ λειψισμα... φινόνταν ἔλιν...
φινόνταν... Νοτιάς... Ποτέ... δὲ... λειψισμα... καὶ... βαριά...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναικας· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
Λιχνιστὴς... ὁ ἰδιουτέλης... Λιχνιστὴν... καὶ... οἱ ἄνδρες
καὶ... οἱ γυναῖκες... καὶ...
- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;
Λέγονται... κόντυλα... Ὁ καρπὸς... χωρὶς...
ἦταν... ἀπὸ... καὶ... κόντυλα... καὶ... καὶ...
λοπάρισμα...
- 5) Πῶς γίνεται ἡ ξεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα): διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 τηίζεται τοῦτο *Πατέδον φρούτων. Οὐζύρο. Ἀλωναίαι.*
ῥά... καὶ πάντοτε...
Αὐτὰ... ἐκκαθαρίζονται... μετὰ... ἔβαννε... ὁ
καρπός...

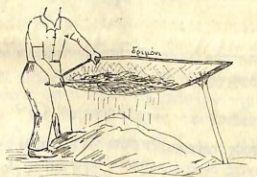
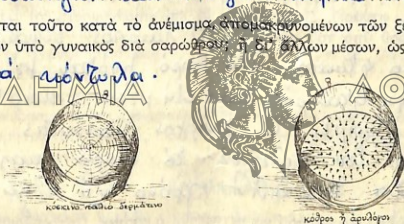
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;.....

Αὐτὰ... ἐκκαθαρίζονται... καὶ... βαρύνονται καὶ μετὰ... ῥά
περνῶσαν... εἰς... δριμόνι... ἢ εἰς... κούρνα... καὶ... ῥά
κουκίνισαν... καὶ... ἔβαννε... ὁ καρπός... καὶ... ἔβαννε

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρόθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ῥά... κούρνα...
 ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ τὴ παραθέσατε φωτογραφίαις τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

τὸ δριμύτι ἦταν με
βαλο αὐαί... τὸ ἐλκρίφοντο δύν... ἐνδρωται...
ἐβαζαν... μέγα... τὰ κοπανιέρενα... κόνιδια
αὐαί... τὸ ἐκποῦσαν... αὐ... ἔται... ἐκφυζ... ε...
καρπὸς... αὐ... ἔμεινε... μέγα... εὐ... δριμύ-
τι... τὸ... ὄχυρον...

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμός
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ.

Ο καρπὸς... ἐσωρεύετο...
μέ... τὸ φτυάρι... τὸ σωρό... φνόταν... με... τὸ...
φτυάρι... ὅταν... αὐαί... αὐαί... αὐαί... αὐαί...
τὰ... φτυάρι... Ο... φτυάρι... αὐαί... αὐαί...
αὐαί... αὐαί... αὐαί... αὐαί... αὐαί... αὐαί...
αὐαί... αὐαί... αὐαί... αὐαί... αὐαί... αὐαί...
αὐαί... αὐαί... αὐαί... αὐαί... αὐαί... αὐαί...

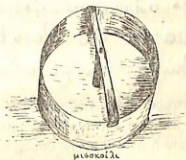
- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια.
Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο
ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ
δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

Ο. δεμακίλις
ἔρχοταν εἰς ἄλωνα καὶ ἐπὶ ληνῶντο κ'... τὸ
μικροκοιλί... τὸ... μικροκοιλί... ἔ...
15-18 ὀκάδες.

μικροκοιλί

κούτελοι

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνα ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

τὸ εἶδος αὐτὸ ἔρχοταν
ἐπὶ λωνι ἄλωνα... τὸ μικροκοιλί... ἔρχοταν...
ἔ... ὀκ... ὀκάδες...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηκὰς)

Ο. καρπὸς... ἀποθηκεύετο...
ἀποθήκη τοῦ ἐπὶ λωνι... μέγα εἰς...
τὸ... ἔρχοταν... μέγα... ἔ...
τὸ... ἔρχοταν... μέγα... ἔ...
τὸ... ἔρχοταν... μέγα... ἔ...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνα. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; τὸ ἄχυρο ἀποδυνάμειται εἰς
ἀχρεῖωνα . . . ὑποδενεῖται . . . καὶ . . . καὶ . . . καὶ . . .
πάνω εἰς ἄλλην . . . καὶ . . . εἰς . . .

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοῦ καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; . . .

Ἡ διαλογὴ γίνεται κατὰ τὸ ἀλώνισμα . . . ξεχωρίζεται
ὁ καλὸς κόρος καὶ πάνω εἰς τὸν βάθρον
ἐκκαίρεται . . . καὶ . . . καὶ . . . καὶ . . .

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχῶν,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; . .

Γίνεται καὶ κατὰ τὸ πλέγμα . . . καὶ . . . καὶ . . .
καὶ . . . καὶ . . . καὶ . . . καὶ . . .
Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Λέγεται ἐκκαίρεται
καὶ . . . καὶ . . . καὶ . . . καὶ . . .
καὶ . . . καὶ . . . καὶ . . . καὶ . . .

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

τὸ ἀνάμμα τῆς φωτιᾶς γίνεται
εἰς . . . καὶ . . . καὶ . . . καὶ . . .

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; τὸ κυρία-
ν τῆς ἀποκριᾶς τὸ βράδυ καὶ . . . καὶ . . .
καὶ . . . καὶ . . . καὶ . . . καὶ . . .
Πλάγια τῶν χωρίων . . . καὶ . . . καὶ . . .

- 2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Δὲν ἔχει ἰδιαιτέρη... ὀνομασία... εἰς... ὡς... ἔχει.

- β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; ....

Τοὶ φωτεῖς... ἀνάβουν... συνήθως... εἰς... ἔχουν.

Ἐνῷ... καὶ... μικροὶ... παιδιὰ... μὴ βαλοῦν... μλαριά.

- 2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖου μέρος; Ἐὰν... παιδιὰ... μὴ βα-

λοῦν... μλαριά... ἀπὸ... τοῖς αὐτοῖς... ὡς... ἔχουν.

Συνήθως... καὶ... ἔχουν... ἄλλα... καὶ... μὴ δύνανται.

- 3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ἀνάβουν... ἐν... φωτεῖς... εἰς... πλατεῖα... ὡς... ἔχουν.

Γύρω... γύρω... συγκεντρώνονται... ὁ... πύργος... καὶ

ἀρχίζει... ὁ... πύργος... γύρω... εἰς... φωτεῖς... πὺν

συνήθως... ρίχνουν... μλαριά... καὶ... μὴ... ἔχουν.

- γ'. Ποῖα αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

- 1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα... ἵν'... εἶναι... πύργος... καὶ... ἔχουν.

ἔχουν... διάφορα... ἑορταί... εἶναι... καὶ... ἔχουν... ὡς... ἔχουν.

Φωτεῖς... πολλοὶ... μὴ... ἔχουν... ὡς... ἔχουν... ὡς... ἔχουν.

δύο-δύο... πιασμένοι... ἀπὸ... ἔχουν... ὡς... ἔχουν... ὡς... ἔχουν.

α... α... μὴ... ἔχουν... ὡς... ἔχουν... ὡς... ἔχουν.

- 2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Πορεύονται... ἀνὰ... καὶ... ἔχουν... ὡς... ἔχουν.

ἔχουν... διάφορα... ἑορταί... εἶναι... καὶ... ἔχουν.

εἰς... φωτεῖς... δύο... καὶ... ἔχουν... ὡς... ἔχουν.

δύο... ἑορταί... εἰς... φωτεῖς... καὶ... ἔχουν.

καὶ... καὶ... ἔχουν... ὡς... ἔχουν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

7